

เตือนเกษตรกรจังหวัดเพชรบุรีระวังโรคเมล็ดด่าง

ในช่วงปลายเดือนพฤษภาคม ถึงต้นเดือน มิถุนายน 2553 สำนักงานเกษตรจังหวัดเพชรบุรีได้ตรวจพบการระบาดของโรคเมล็ดด่าง ในแปลงปลูกข้าวของเกษตรกร ทำให้ข้าวมีเมล็ดด่างและลีบในระยะอกรวง พบแพร่กระจายในพื้นที่ทุกอำเภอของจังหวัดเพชรบุรี ระบาดมากในข้าวพันธุ์พิษณุโลก 2 จึงขอแนะนำให้เกษตรกรป้องกันและความคุ้มครองดังนี้

สาเหตุ เกิดจากเชื้อรากลายชนิด

อาการของโรค ในระยะอกรวง พบแพลเป็นจุดสีน้ำตาลอ่อนหรือดำที่เมล็ดบนรวงข้าว บางส่วนก็มีลายสีน้ำตาลดำ และบางพากมีสีเทาปนชมพู ทั้งนี้ เพราะมีเชื้อรากลายชนิดที่สามารถเข้าทำลายและทำให้เกิดอาการต่างกันไป การเข้าทำลายของเชื้อรากจะเกิดในช่วงดอกข้าวเริ่มโผล่จากกาบทุ่มรวงจนถึงระยะเมล็ดข้าวเริ่มเป็นน้ำนม และอาการเมล็ดด่าง จะปรากฏเด่นชัดในระยะใกล้เก็บเกี่ยว

การแพร่ระบาด เชื้อรากสามารถแพร่กระจายไปกับลม ติดไปกับเมล็ด และอาจสามารถแพร่กระจายในยุ่งช้าง

การป้องกันกำจัด

- 1) ควรเฝ้าระวังการเกิดโรคถ้าปลูกข้าวพันธุ์ที่อ่อนแอต่อโรคนี้ เช่น สุพรรณบุรี 60 สุพรรณบุรี 90 พิษณุโลก 2 และ ข้าวเจ้าหอมคล่องหลวง 1
- 2) เมล็ดพันธุ์ที่ใช้ปลูก ควรคัดเลือกจากแปลงที่ไม่เป็นโรค
- 3) ควบคุมเมล็ดพันธุ์ด้วยสารป้องกันกำจัดเชื้อราก เช่น คาร์เบนดาซิม หรือ แม่นโคเซบ ในอัตรา 3 กรัม/เมล็ด พันธุ์ 1 กิโลกรัม
- 4) ในระยะที่ต้นข้าวตั้งท้องใกล้ออกรวง (ข้าวรับท้อง หรือระยะข้าวเป็นหางปลา) เมื่อพบรากในจุดลีน้ำตาลที่ใบชัง และโรคกาบใบ嫩 สำมีฟนตอกชุดและอาการศรั้อนชี้น ควรวางแผนการป้องกันแต่ต้นเมือ โดยพ่นสารป้องกันกำจัดเชื้อราก เช่น โพรพิโคนาโซล โพรพิโคนาโซล + ไอดีฟโนโคนาโซล หรือ โพรพิโคนาโซล + โพรคลอร่าช หรือ คาร์เบนดาซิม + อีพ็อกซี่ โคนาโซล หรือ ฟูชิราชาอล หรือ ทีบูโคนาโซล หรือ โพรคลอร่าช + คาร์เบนดาซิม หรือ แม่นโคเซบ หรือ คาร์เบนดาซิม + แม่น โคเซป ตามอัตราที่ระบุ

อาการของโรคเมล็ดด่าง

เมื่อฟนตอกและอาการศรั้อนชี้น

พ่นสารป้องกันเชื้อรากระยะข้าวท้องใกล้ออกรวง

